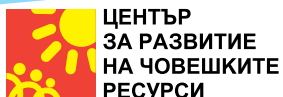

Брой 18, 2013 година

ИНФОБЮЛЕТИН

ИНФОРМАЦИОННО ИЗДАНИЕ

Програма
„Учене през
целия живот“

ЦЕНТЪР ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

1000 София | ул. Граф Игнатиев 15, ет. 3
тел.: (+359 2) 915 50 10
факс: (+ 359 2) 915 50 49
hrdc@hrdc.bg | www.hrdc.bg

Приемно време:
вторник и четвъртък
от 14.00 ч. до 17.00 ч.

НОВАТА ЕВРОПЕЙСКА ПРОГРАМА

за образование,
обучение,
младеж и спорт

Еразъм+

Erasmus+

Новата европейска програма за образование, обучение, младеж и спорт „Еразъм+“

Програмният и финансов период на европейската програма за образование и обучение „Учене през целия живот“, администрирана от Център за развитие на човешките ресурси в качеството му на българска Национална агенция, приключи в края на 2013 година. Като признание и продължение на високите резултати, постигнати от програмата, още от 1 януари 2014 започна своето действие новата Програма на Европейския съюз за образование, обучение, младеж и спорт „Еразъм+“.

„Еразъм+“ (2014-2020г.) обединява няколко европейски програми, досега съществували независимо една от друга в рамките на програмния период 2007-2013г. и по своята същност представлява тяхно продължение, а същевременно е и посока за постигане на устойчивост на най-добрите резултати.

Програма „Еразъм+“ предоставя финансова подкрепа на институции, работещи в сферата на всички сектори на образованието, обучението и младежта (публични, частни, неправителствени и др.). Целта на тази подкрепа е реализирането на проекти, подпомагащи международното сътрудничество в сферата на образованието и обучението, установяването на добър педагогически опит и разпространението на добри образователни практики.

Програмата дава възможности за мобилност в друга европейска страна с цел обучение или практика, за международно сътрудничеството с цел разработване на иновации в сферата на образованието, обучението и младежта, за признаване и валидиране на компетенции, както и за постигане на общоевропейските цели на стратегия „Европа 2020“.

Дейностите, легитимни за финансиране по Програма „Еразъм+“, са разпределени в три стълба, както следва:

- Ключова дейност 1 (КД1) Образователна мобилност за граждани;
- Ключова дейност 2 (КД2) Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики;
- Ключова дейност 3 (КД3) Подкрепа за реформиране на образователните политики.

Проектите по Ключова дейност 1 (Образователна мобилност на граждани) предоставят възможност на обучаеми (ученици, студенти, обучаеми млади хора, доброволци) за провеждане на определен период от време като учебна мобилност в друга европейска страна.

В резултат младите хора повишават своите езикови и личностни компетенции, запознават се с културата на други европейски страни, придобиват нови социални умения. Дейността предоставя възможности и за обучители (университетски преподаватели, учители, обучители, младежки работници и лица, работещи в организации от областта на образованието, обучението и младежта) да повишат професионалните си умения, да посетят професионален курс в друга европейска страна, да преподават или да бъдат обучавани в нови педагогически практики. Дейността работи и за осигуряване на ефективно признаване на компетентностите, придобити през периодите на обучение в чужбина.

Общият бюджет на новата Програма надвишава този от предходния програмния период. Най-голям дял финансиране ще бъде разпределен именно за ключова дейност 1 - Образователна мобилност за граждани.

Проектите по Ключова дейност 2, „Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики“ предоставят възможност на българските институции от областта на образованието, обучението и младежта да участват в секторни и междусекторни Стратегически партньорства. Това сътрудничество допринася за установяване на по-тясна връзка между различните типове образователните институции и по този начин – повишаване качеството на образованието чрез единен стратегически подход.

Очав се фокусът на партньорствата да бъде съредоточен върху цели като:

- Творчество, модернизация и иновации;
- Стратегическо използване на методологиите на информационните и комуникационните технологии; виртуално сътрудничество;
- Отваряне на образованието;
- Качество на образованието, обучението и работата с младежи;

- Обучение в предприемчивост (включително социална предприемчивост);
- Мениджмънт и управленски умения;
- Активно участие на младите хора в живота на обществото и др.

Ключова дейност 3 на програма „Еразъм +“, „Подкрепа за реформиране на политиките“, има за цел да улесни модернизацията на системите за образование и обучение чрез изграждане на политическо сътрудничество между държавите членки. Дейността се администрира от Националните агенции във всяка страна членка на Програмата. За постигане на още по-добри резултати новата Програма ще бъде подкрепяна и от хоризонтални дейности като Европас, Еврогайдънс, Евридика, eTwinning, Eurodesk, Европейска квалификационна рамка и Европейска система за трансфер на кредити в сферата на професионалното образование и обучение. Българските институции от сферата на образованието и обучението ще имат възможност да черпят сравнителна информация и добри практики от европейските мрежи и инструменти, като участват в различни национални и европейски форуми, аналитични и статистически образователни изследвания, пилотни обучения за прилагане на иновации.

За България, както и за всички останали държави, предвидените средства, които Европейската комисия ще предостави в предстоящия период, са разпределени по сектори – Училищно образование, Висше образование, Професионално образование и обучение, Образование за възрастни. През 2014 година повече от 19 милиона евро ще бъдат насочени към дейности, повишаващи качеството на българското образование и професионалната квалификация на българската образователна общност.

Европейската комисия стартира инициативата „Отваряне на образованието“

за засилване на иновациите и дигиталните умения в училищата и университетите

Повече от 60% от деветгодишните деца в Европейския съюз учат в училища, които все още не са достатъчно оборудвани с електронни технологии. В тази връзка Европейската комисия представи инициативата „Отваряне на образованието“ – план за действие за справяне с този и други технологични проблеми, възпрепятстващи училищата и университетите при предоставяне на висококачествено образование и дигитални умения, кавито към 2020г ще изискват 90% от работните места в Европа.

Между 50 и 80% от учениците в страните от ЕС никога не използват електронни учебници, софтуер, видео и радио предавания, симулации или обучителни игри. Повечето учители от начална и гимназиална степен на образованието не се считат за достатъчно „дигитално уверени“ или подготвени да преподават ефективно дигитални умения, а 70% биха желали повече обучения за работа с ИКТ. Учениците в Латвия, Литва и Чехия имат най-висок достъп до Интернет (повече от 90%) – двойно повече, отколкото своите връстници в Гърция и Хърватия например (около 45%).

Висшето образование също е изправено пред това предизвикателство: заради значителното нарастване на броя

студенти през настоящото десетилетие, университетите трябва да адаптират традиционните методи на преподаване и да предложат микс от обичайни лекции и он-лайн възможности за обучение, например Масивни отворени он-лайн курсове (МООС – Massive Open Online Courses), които дават достъп на студентите до образование по всяко време, на всяко място и от всяко устройство. Но голяма част от университетите не са готови за такава промяна.

Съвместната инициатива „Отваряне на образованието“, водена от Андрула Василиу – европейски комисар по въпросите на образованието, културата, многоезичието и младежта, и Нели Крус, европейски комисар по дигиталните технологии, поставя акцент върху три основни области:

1. Създаване на възможности за иновации, насочени към организации, учители и обучаеми;
2. Повишено използване на отворени образователни ресурси (ООР), чрез осигуряване на достъп до образователни материали, създадени от публично финансиране;
3. По-добра ИКТ инфраструктура и достъп до Интернет в училищата.

на образованието“, ще се финансират от Програмата „Еразъм+“ – новата интегрирана програма на ЕС за образование, обучение, младеж и спорт, от „Хоризонт 2020“ – новата програма на Европейския съюз за изследвания и иновации, както и от структурните фондове на ЕС. „Еразъм+“ ще осигури финансиране на образователните институции, така че да се гарантира адаптирането на бизнес моделите към технологичните промени и да се подкрепи професионалното развитие на учителите чрез участието им в отворени електронни курсове. Всички образователни материали, създадени в рамките на проекти по „Еразъм+“, ще бъдат достъпни за свободно използване посредством отворени лицензи.

За да подпомогне започването на инициативата, Европейската комисия стартира нова Интернет страница – Отворено образование Европа (<http://www.openeducationeuropa.eu/>), която дава възможност на ученици, обучители и образователни институции да споделят свободни образователни ресурси.

Източник: Европейска комисия

Въздействие на дейност Индивидуална ученическа мобилност, програма „Коменски“

Димона Апостолова, 16г.

3-месечен период на мобилност в Liceo Regina Elena в Ачиреале, Италия, през учебната 2012 – 2013 година. По време на престоя си в страната домакин и в приемащото училище развива своите езикови компетенции по италиански, испански и английски език. Запознава се с нови хора, нови приятели, с традициите и обичаите на страната домакин. Оценява престоя си в приемното семейство като положителен и много полезен; подобрява своите комуникационни умения, изгражда способност да живее в мултинационална среда. Периодът на мобилност ѝ е помогнал да стане самостоятелна и да придобие по-широк мироглед към света.

Светла Браянова, 17г.

Тримесечен период на мобилност в Liceo Regina Elena в Ачиреале, Италия. По време на престоя си в страната домакин и в приемащото училище е научила италиански език и е приложила на практика познанията си по английски език. Научила е много за италианската култура и традиции, запознала се е с живота в интеркултурна среда и е изградила редица нови умения.

Мария Паунова, 16г.

Провела е тримесечен период на мобилност в Agrupamento de Escolas de Montalegre в Montalegre, Португалия. Подобрила е уменията си по математика, научила е португалски език и е развила своите езикови компетенции по английски език. Определя Португалия като много гостоприемна страна, запознала се е с нови хора, с традициите и обичаите на страната домакин, започнала е много нови приятелства. Мобилността е помогнала на Мария да осъзнае какво е да бъдеш далече от семейството и приятелите си, направила я е по-независима и отговорна.

Въздействие на дейност Учебни визити

Галина Тотева Грозева – Нанова

Учебна визита в Испания

Организация: Нов български университет

Тема: Продължаващото професионално развитие: устойчив и ефективен инструмент в пригодността за заетост

Резултати и ползи от визитата: Въвеждане на идеи за по-ефективно партниране между висшите образователни институции и бизнеса при разработването на програми за продължаващо професионално обучение; добри практики за оценка на риска.

Повече информация: ggrozeva@nbu.bg

Снежина Михайлова Михалева

Учебна визита в Холандия

Организация: Медицински център – Деца с проблеми в развитието, гр. София

Тема: Промотиране на социалното включване и равенството на половете в образованието и обучението

Резултати и ползи от визитата: Внедряване на иновативни методи и подходи като част от включващо образование в приложната работа с деца с множествени проблеми в развитието.

Повече информация: mihaleva.s@abv.bg

Татяна Георгиева Дочева – Русева

Учебна визита в Литва

Организация: СОУ „Христо Ботев“, гр. Кубрат

Тема: Мост към бъдещето чрез качествено образование и дигитално съдържание

Резултати и ползи от визитата: Инициране на съвместна работа по проекти в областта на програма „Еразъм+“ и предложение за създаването на „Обществен съвет“ по проблемите на образованието към Община Кубрат.

Повече информация: tdocheva@hotmail.com

Цветанка Иванова Даракчиева

Учебна визита в Турция

Организация: Професионално училище по транспорта, гр. Разлог

Тема: Да направим професионалното образование привлекателно

Резултати и ползи от визитата: Създаване на Интернет група за споделяне на добри практики и идеи за използването на ИКТ в образованието и участие в проект за подобряване на качеството на обучение в Професионалното образование и обучение на европейско ниво.

Повече информация: c.darakchieva@abv.bg

Дина Иванова Димитрова

Учебна визита в Полша

Организация: Регионален инспекторат, гр. Сливен

Тема: Образование за бъдещето

Резултати и ползи от визитата: Разработване на ефективно партньорство и проектни стратегии с полската община Картуза по проблемите на образователната интеграция и социализацията на децата и учениците от различни етнически групи и мигранти. Провеждане на учебна визита в България.

Повече информация: c.darakchieva@abv.bg

Доц. д-р Цветелина Кирилова Харакчийска,

Учебна визита в Белгия

Организация: Русенски университет

Тема: Осигуряване на качеството в обучението на учители

Резултати и ползи от визитата: Оптимизиране на политиката за управление на качеството и академичните стандарти за обучение на учители в Русенски университет „Ангел Кънчев“ и иницирането на програма за обучение и подготовка на учители методици с прилагането на европейски опит и добри практики.

Повече информация: tharakchiyska@uni-ruse.bg

Емилия Иванова Йорданова

Учебна визита в Дания

Организация: Професионална гимназия по транспорт, с. Баня, област Благоевград

Тема: Да направим образованието по транспорт адекватно на пазара на труда.

Резултати и ползи от визитата: Организиране на регионално състезание „ИТ между три планини“ с домакин Професионална гимназия по транспорт, гр. Разлог, и съвместно изпълнение с участниците във визитата на проект в образователната платформа eTwinning.

Повече информация: emilia_yo@yahoo.com

Анна Димитрова Пелтегова

Учебна визита в Португалия

Организация: „Евроцентър обучение и партньорство 21 век“ ООД, гр. Разлог

Тема: Стажове в ПОО и Пазара на труда

Резултати и ползи от визитата: Изготвянето съвместно с участниците във визитата на проект по секторна програма „Леонардо да Винчи“ за ефективно идентифициране и насочване на вниманието към важността на „меките умения“, придобити по време на обучението за добра професионална реализация. Организиране и провеждане на работно ателие, провеждане на обучение за партньорска организация, участвала във визитата, създаване на мрежа за съвместни дейности и инициативи с партньорите от Холандия, Македония, Словакия, Полша и Румъния.

Повече информация: anip64@mail.bg

Георги Теохаров Тупаров

Учебна визита в Испания

Организация: Югозападен университет „Неофит Рилски“, гр. Благоевград

Тема: В посока гъвкаво, иновативно и креативно преподаване и обучение чрез уеб-базиран инструменти

Резултати и ползи от визитата: Иницирането на партньорство за обмен на студенти и преподаватели по програма „Еразъм“, изграждане на виртуална мрежа за сътрудничество с участниците във визитата, събиране на материали по тематиката на визитата и организирането им в сборник със свободен достъп в електронен вид.

Повече информация: georgett@abv.bg

Пламен Красимиров Любенов

Учебна визита в Естония

Организация: Сдружение „Дом за всеки“, гр. Варна

Тема: Извънкласните дейности – мост между ученето и възможността за бъдеща професионална реализация

Резултати и ползи от визитата: Създаване на неправителствена организация в обществена полза в сферата на интегрирането на младите хора, напускащи социалните институции, и тяхното активно гражданско участие в социалния живот на общността; разработването на проект по програма „Еразъм за млади предприемачи“ за въвеждането на нови методи за обучение на треньори по масови спортове за активното включване на хора с физически увреждания; участие в изготвянето на проект с малтийска организация за изграждането и управлението на услугата „Защитено жилище“ за нуждаещи се млади хора в региона.

Повече информация: dom.za.vseki@abv.bg

Горица Симеонова Лазарова

Учебна визита в Германия

Организация: Професионално училище по транспорт, гр. Разлог

Тема: Професионално развитие на учители и обучители в ПОО

Резултати и ползи от визитата: Разпространение на добри практики в образователната платформа eTwinning и създаване на мрежа за съвместни дейности и проекти с различни целеви групи с помощта на WWF, ESFLP, ERSTE Stiftung, eTwinning и др.

Повече информация: g.lazarova@gmail.com

Добрите практики в дейност eTwinning 2012-2013 Одисеята eTwinning

Пътят от регистрацията на проекта
I Play, I Learn, I Appreciate!! P.I.L.I.A.!
в eTwinning портала
до Годишната конференция в Берлин

„Пътят от хиляди мили започва с първата крачка“

Лао Дзъ

Започвам с тази древна китайска поговорка, приписвана на Лао Дзъ, защото пътят до участието в Годишната конференция на eTwinning в Берлин 2012 с проекта „I Play, I Learn, I Appreciate!“ като всяко начинание, има своята отправна точка. Тя се свързва с регистрацията в общността на училищата в Европа eTwinning. Тук бих добавила, че в този път няма почти нищо уникално, защото подобни истории бележат първата среща на много учители с дейност **eTwinning**. Наскоро прочетох ново проучване, което обяснява нервните механизми, определящи влюбването. В него това чувство се сравнява с биохимична буря, която обръква мозъка. Физиологичната реакция е идентична във всички култури и народи, твърдят учените. Именно това състояние обаче е уникално за всеки един човек.

Още при първата си среща се „влюбах“ в **eTwinning** и разбрах, че пътят ни заедно ще бъде дълъг. Днес, 6 години по-късно, с опит в десетки виртуални, в няколко многостранни проекта „Коменски“ и в почти всички програми на „Учене през целия живот“, си давам сметка, че първият регистриран проект по **eTwinning** - **I Play, I Learn, I Appreciate!** на практика е реализирал процеса: „eTwinning преди „Коменски“, eTwinning по време на „Коменски“, eTwinning след „Коменски“, далеч преди този феномен да бъде определен като работеща стратегия. Важно е да се отбележи, че обособената (и теоретична в това число) на ползите от работата в портала е резултат от изведения логически модел. Той обяснява събитията, породени именно от практиката. По този начин теорията, основаваща се върху наблюдения и практика, извежда т.нар. „универсална истина“ – порталът **eTwinning** създава изключителната възможност за повече: повече да учиш, повече да знаеш, повече да обичаш, повече да бъдеш модерен учител.

Как започна всичко?

30 декември 2007 година – ден, който, с борбата с един досаден грип и с „късмета“ да пропусна Новогодишното празненство, би следвало да се нарече един от лошите в живота ми. Тогава обаче, сърфирайки из Интернет, на страницата на МОН открих връзка към портала **eTwinning**. И регистрирах училището си – Гимназия с преподаване на чужди езици, Плевен.

Порталът предоставяше лесна навигация и бърза ориентация на случващото се в него. След като до полунощ прочетох повече от 100 съобщения, избрах едно – на училище от Варшава. Написах, че имам желание да се присъединим към проектното им предложение по програма „Коменски“, защото дейностите, които се извършваха в гимназията, бяха адекватни на поставените цели на бъдещия проект. Под поста имаше

петнадесетина съобщения на училища от Европа, които също желаеха да се присъединят към проекта. Когато приключих, вече беше настъпил 31 декември 2007г.

Огромни бяха радостта и удивлението ми, когато на 1 януари 2008г. получих писмо от автора на проектното предложение - Гражина Тухолска. В него тя ни канеше да участваме в проекта. Само след месец и половина подадохме вече готовото проектно предложение към ЦРЧР. И зачакахме.

Няма да крия колко пъти през следващите шест месеца си представях какво ще се случва, ако го спечелим, мислех за многото дейности, които предстояха, опитвах се да си планирам работата, която ни очакваше. Имах страховтото предчувствие, че ще се случи, ще че спечелим проекта.

Успехът

Резултатът не закъсня: в селекцията на „Многостранни училищни партньорства“ за 2008 г. проектното предложение се пребори в оспорваната надпревара за европейско финансиране.

Договорът беше подписан, а на 1 септември 2008 проектът беше регистриран в **eTwinning**. Така започна паралелната дейност: в училищата по проекта „Коменски“ и във виртуалното пространство на платформата **eTwinning** – перфектното място за представяне, съхраняване и оценяване на напредъка и резултатите от съвместната дейност.

Партньорството създаде възможност на нашите училища и общества да вземат участие в сериозен межкултурен диалог: В резултат на това изготвихме едногодишна програма в рамките на Програмите на главните учители, структурирана в хоризонтален и вертикален план. Тя представяше развитието, усвояването и актуализирането на знания и умения в различни културно-образователни области, придобиването и усъвършенстването на ключови компетентности в съответствие с кариерното развитие и в унисон с Европейската референтна рамка за ключовите компетентности.

Дейностите по проекта

Работата по проекта даде възможност за анализ на ролята на личността на всеки участник и постави акцент върху развитието на самооценката на учителите, учениците и родителите в няколко аспекта: межкултурен, историко-хронологичен и социокултурен. Опознаването на сходствата и различията в начина на живот и съответно – в ценностната система на друга култура чрез изучаването на чужд език, предостави възможност за дидактическа работа на две нива, които бяха резултат от

екипната дейност между учители, ученици и родители.

Нашата цел беше да подчертаем колко важно е да се изучават езици, което направихме, подготвяйки песни, рими, броилки, разкази и стихчета на националните ни езици и на английски език – работния език на проекта.

Основните дейности по време на проекта бяха свързани с: изработване на стари играчки; маски за различни фестивали; декорации за Коледа и Великден; намиране на информация за стари национални игри и създаване на писмени инструкции за тях; намиране на броилки и научаването им на езиците на страните партньори; издирване на рецепти и създаване на готварски книги; изработване на кукли; театър на маса с декори и типични персонажи; изучаване на традиционни песни и танци, игри и спортни състезания, подходящи за интегриране на семинари, изложби, концерти, фестивали и виртуално разглеждане на забележителности; изработване на многоезични CD, DVD, филми, презентации; видеоконферентни уроци за изучаване на песните и танците.

Чрез дейностите постигнахме поставените цели:

1. Да се представят различните култури пред учениците, учителите и местната общественост и да се задълбочат познанията им за традиции, история, обичаи, начин на живот.

2. Да се подпомогне межкултурния диалог между държавите.

3. Да се научи повече за собствените традиции, за да се разбере идентичността в по-широк контекст на минала, настояща и бъдеща Европа и да се създадат условия за развитие на европейско гражданско съзнание.

4. Да се осигури възможност на ученици и учители да участват в международен обмен, по време на който да се включат във всекидневния живот на институциите и семейния живот, чрез сравнение да имат възможност да открият прилики и разлики.

5. Да се участва в игри-турнири, училищни празници и други събития.

6. Да се ангажират всички ученици с различни способности, особено учениците със специални образователни потребности, и да се научат да работят заедно върху проекта, да развият и усъвършенстват личните и социалните си умения, представата си за сътрудничество и отговорност към общата работа.

7. Да се увеличи качеството и ефикасността на преподаването и усвояването на знания, за да се развие използването на съвременни информационни и комуникационни технологии по време на учебния процес, дейностите по проекта и представянето на резултатите.

8. Да се подготвят материали, доклади, да се обмени информация и да се организират семинари в училищата за ученици и учители, които имат ограничен достъп до компютри, софтуер и Интернет.

9. Да се засили интересът към развиването на езиковите умения на учениците и учителите и да се насърчи изучаването на английски език като съвременен език за комуникация.

Новаторството в подхода към темата беше идеята, че чрез общи дейности като планиране и оценяване, дискусия и анализ, създаване на писмени инструкции и др. се осигуряват възможности да се работи върху по-добрата комуникация между учениците в училище, между ученици и учители, между общности в и извън училище.

Възможности за обратна връзка с учениците относно постигнатото се реализираха чрез индивидуални анкети за оценка на всяка дейност. Освен това, възможност за оценка на постигнатото даде и изработената игра на дъска, комбинирана с виртуална анкета: <http://gtszkola2.fm.interii.pl/quizipilia/quiz.html>.

Проектът беше тясно интегриран с темите от учебната програма и в него активно участваха ученици, учители, родители, представители на местни образователни и културни институции и други партньори. Комуникацията се осъществяваше чрез имейли, чат в портала **eTwinning**, видеоконферентни връзки, имейли, традиционни писма и колетети, шест срещи по проекта.

Резултатите бяха широко разпространени сред ученици, учители, в

местната преса, в електронни медии, на Валоризационни конференции на ЦРЧР, на национални конференции, чрез местните кабелни телевизии, по време на участия в други програми на „Учене през целия живот“ – Индивидуална квалификационна дейност, Учебни визити, Семинари за професионално развитие по eTwinning, обучителни събития, Дни на отворените врати. Част от продуктите и резултатите са видими във виртуалното пространство: <http://twinspace.etwinning.net/index.cfm>, <http://ipilia.blogspot.com/>, <http://gtszkola.fm.interii.pl/ipilia/mainp.html>, <http://vimeo.com/21452856>.

Близките, вече приятелски отношения с партньорите продължиха. Ние използвахме следващи проекти и програми, за да продължим да се срещаме отново в Полша, Нотингам, Крит.

Проектът беше награден с Национален знак за качество по eTwinning на НЗК България, Гърция и Полша през 2011г. Носител е на Европейски знак за качество по eTwinning за 2012г. Освен това е награден със Сертификат за цялостно качествено изпълнение на проект от ЦРЧР и от Националната агенция на Полша. След приключване на проекта, работата за производство на състезателната игра на дъска във всяка една страна продължи. Оформи се и окончателното структуриране на виртуалното пространство по проекта.

В резултат от това бях удостоена с наградата да участвам в най-престижния форум – Годишната **eTwinning** конференция 2012 в Берлин. На нея, вече като посланик на дейност **eTwinning**, представих презентация за добрите практики за развитие на межкултурни компетенции в резултат от проектна дейност.

Година, след като проектът беше приключил, по време на среща в Тарновские Гури (град, близо до Краков), в рамките на друго Многостранно партньорство, Гражина Тухолска дойде от Варшава, за да се срещнем. Тя с радост отбеляза, че английският ми много се е подобрил вследствие на работата по проекта и общуването в портала. Тогава аз я попитах, защо след като в онова първо писмо, което ѝ изпратих часове преди настъпването на Новата година, със сигурност е усетила, че английският ми не е на нужното ниво, че не съм имала опит в работата с проекти, ме е поканила да стана част екипа, а училището – партньор. Гражина отвърна: „Да, английският ти не беше много добър, ти нямаше опит, но аз усетих у теб страстта и вътрешната мотивация да работиш заедно с нас“.

Когато завършвам тази история, пълна с чудесни спомени за приятелство, сътрудничество, подкрепа, перипетии и възвращения, за многото нови неща, които научихме заедно, спокойно бих могла да я нарека „Одисеята eTwinning“, като съм убедена, че думата „одисея“ изчерпва напълно съдържанието на случилото се – едно дълго пътуване, наситено със страховтни събития и преживявания.

Теодора Димитрова Вълва, Доцент доктор
ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“,
Педагогически колеж Плевен
valova_teodora@abv.bg

Най-добрият ОПИТ В МОЯ ЖИВОТ

*Евгения Цветанова, директор на
ЦДГ № 25 „Братя Грим“, гр. Шумен
Дейност Прием на асистент, програма „Коменски“*

На някои училища Асистентският стаж по секторна програма „Коменски“ се струва неатрактивен – приемащата институция не получава финансиране. За нашата детска градина обаче е точно обратното – ние считаме тази възможност на секторна програма „Коменски“ за една от най-интересните и полезни и за двете страни – и за приемащата институция, и за асистента участник. Почти през целия програмен период 2007 - 2013г. нашата детска градина е била домакин на млад специалист, асистент по програмата. Може би държим рекорд за българска детска градина – петима асистенти! Приемаме тези млади и ентусиазирани хора вече като неразделна част от учебния процес, като даденост, на която разчитаме.

Нашата ЦДГ №25 „Братя Грим“ се намира в краен квартал на град Шумен. Родителите са безработни или ниско платени. Затова се стараем безплатно да им предоставим допълнителни педагогически услуги. Такава беше идеята при първото кандидатстване. Оказа се, добавената стойност на подобно сътрудничество е много по-голяма. Ние се зареждаме от нестихващата енергия на тези млади хора, от техния непринуден, нерутинен начин на общуване с децата. Това ни кара да се замисляме и коригираме понякога. Самото присъствие в градината на един млад позитивен човек носи свежест, настроение за работа, действия мотивиращо.

Асистентът задължително има ментор, но всъщност целият екип се старее да му помага в работата, да му осигури забавление в почивните дни, по свой начин да го зарадва за празни-

ците, да го насърчи, когато е несигурен, да го прегърне, когато носталгията го обхване. Асистентите са пълноправни членове на нашия екип, затова присъстват на съвещания, педагогически съвети, на срещи и празници. Наясно сме, че младият специалист е дошъл тук, за да вземе най-доброто, затова правим всичко възможно да го включим в национални и международни конференции, в които да споделя и обменя опит. В нашата градина няма скучен, празен ден – всяка минута нещо се случва, постоянно има дейности по проекти eTwinning и „Коменски“, както и други, по-краткосрочни. Всеки от нашите асистенти се научи какъв е процесът на организация не само на деня в градината, а и на мащабни събития - Международен фестивал „Братя Грим“, международни изложби, концерти, кръгли маси и др. Ние им даваме всичко, което имаме, споделяме го, за да го преживеем заедно. Клелия, Ерика и Паоло научиха отлично български език, за Марианна и Памела се оказа по-трудно, но също напреднаха. А какво вземем ние от тях? Най-ценното – свежи идеи за работа с децата, подходи при преподаването, ентусиазъм. Никак не е без значение и това, че много учители проговориха италиански език, а някои усъвършенстваха испански и английски.

Организирахме програмата на асистентите в началото повече по усет, а после вече и с повече опит. Посрещяхме ги винаги по стар български обичай. Всеки от тях приемахме топло, настанявахме го в наш дом, докато му помогнем да си избере квартира. Давахме им по седмица-две за адаптация – период, в който те само влизаха в групите, наблюдавахме, запознавахме се с

децата. В това време разработвахме и седмичния им график за работа – според изискванията и тяхното желание. Обикновено сутрин имаха в групите часове по английски, италиански или испански език – според компетенциите им. В обедните часове всеки от персонала на детската градина имаше възможност да посети курс по някой от тези езици. А в един ден от седмицата имаше възможност и за родителите.

Асистентите ни оказваха неоценима помощ и при преводи и писане на проекти. Стана така, че един на друг те предавахме своите впечатления. Всеки нов асистент беше насърчаван от предходния. Гордеем се, че ги накарахме истински да обикнат България. Нещо повече – двама от тях останаха тук, работят и дори създадоха свои семейства. Ние също обичаме тяхната страна и затова ще продължим да посрещаме специалисти от там и по новата програма „Еразъм+“. Така ние живеем с Италия и тя с нас.

Накоро подготвихме неофициален сборник с добри практики по програма „Коменски“. Помолих Ерика Покафасо да разкаже за своя опит. Тя беше щастлива, че може още веднъж – сега и писмено – да сподели преживяното, за което беше отличена като най-успешен асистент от Италианската агенция за 2010г. Написаното от Ерика започва така: „Най-добрият опит в моя живот беше стажът ми в ЦДГ № 25 „Братя Грим“ в град Шумен“. Тези думи ме развълнуваха и си дадох още веднъж сметка колко много сме си били полезни едни на други, колко много опит, приятелство и топлина сме си подарили. Пожелавам това на всекиго.

*Erika Pocaffasso – 2009 - 2010
Marianna Ciociola – 2010 - 2011
Paolo Rongoni - 2011 - 2012
Pamela Pierucci*

Валоризационна конференция 2013 на Център за развитие на човешките ресурси

В края на 2013 година Центърът за развитие на човешките ресурси (ЦРЧР) в ролята си на Национална агенция по Програма „Учене през целия живот“ за България, направи обзор на осъществените през периода 2007 – 2013 година дейности по най-голямата европейска програма за образование и обучение.

За да отбележи широката и ползотворна работа, реализирана в България от Програмата и от нейните секторни програми „Коменски“, „Леонардо да Винчи“, „Грюндвиг“ и „Еразъм“, както и по съпътстващите ги дейности и инициативи Европас, eTwinning, Еврогайдънс, Евридика, Болонски процес и ECVET, ЦРЧР проведе на 19 декември 2013г. в град София, вече традиционната за България **Валоризационна конференция по Програма „Учене през целия живот“**.

Жест на признание за положен труд и постигнатите резултати беше посещението на **проф. д-р Анелия Клисарова, Министър на образованието и науката**. Министър Клисарова разгледа художествено-творческото изложение „И аз умея“, по време на което училища, детски градини и други образователни институции по интерактивен начин представиха знания и умения, придобити в процеса на работа по европейските образователни проекти. Министър Клисарова откри Конференцията и отпрати приветствие към екипа на Центъра, към неговото ръководство и към всички участници в програмата. Тя подчерта, че започнатото от Програма „Учене през целия живот“ трябва да продължи, и че постигнатото е от изключително значение за всички.

Г-н Иван Модев, Директор на Центъра за развитие на човешките ресурси, подчерта усърдието и активността на колегите си и на участниците в програмата през седемгодишния период. Г-н Иван Модев благодари и на проф. Анелия Клисарова и нейния екип за подкрепата, която дава възможност за надграждане в процеса на съвместна работа с образователните институции от Европа. Той подчерта, че

успехите на Програмата са резултат от усилията на всички участници, на тяхната инициативност, воля и вдъхновение.

Конференцията продължи с **официална церемония по награждаване** със сертификат за качество на организации, чиято работа е отличена в рамките на Програмата и конкретно в секторните програми „Коменски“, „Леонардо да Винчи“, „Грюндвиг“, и „Еразъм“. Дванадесет български образователни институции от всички сектори на образованието бяха наградени за цялостно качествено изпълнение на проекти в рамките на Програма „Учене през целия живот“.

В рамките на конференцията бяха връчени сертификатите на двамата стажанти, участвали в **обща европейска стажантска програма** „Стажант в европейските информационни мрежи“, организирана съвместно от ЦРЧР и европейските информационни мрежи: Информационен център „Европа Директно“ – София, Европейски потребителски център – България, EURES – България и Enterprise Europe Network – България, SOLVIT България.

Награди получиха и четиримата победители в конкурса за видеоклип **„Моят малък граждански принос“**, организиран съвместно от ЦРЧР и Европейските информационни мрежи по случай **Европейската година на гражданството 2013**, както и победителите в Годишния конкурс за проекти по европейската инициатива, свързана с многоезицието, **„Европейски езиков знак“**.

Всички участници в конференцията имаха възможност да разгледат и активно да участват в занимателното **изложение „И аз умея“**. В организирания 12 работни ателиета образователните институции демонстрираха художествени и творчески умения на децата, а гостите рисуваха, твориха, създаваха многоцветни подаръчни предмети и празнични послания.

* * *

Награди в конкурса Европейски езиков знак 2013

<p>1. КУ ТУ ООД, град София
Проект „Shoplang 2.0“
<i>The Shopping Language Game</i>
Европейски езиков знак 2013</p> | <p>2. „ЕВРОИНФОРМ“ ООД
Проект „LANGO“
<i>Language on the Go</i>
поощрителна награда</p> | <p>3. Начално училище „Любен Каравелов“, Нова Загора
Проект „Чуждоезиково обучение в началното училище чрез любимите литературни герои и драматизация на приказки“
поощрителна награда</p> |
|---|---|--|

Списък с организации, наградени за цялостен принос към изпълнението на Програма „Учене през целия живот“ в България (2007-2013)

1. Регионален инспекторат по образованието – София град, <i>секторна програма „Коменски“</i>, дейност „Регионални партньорства“ 2. Софийска гимназия по хлебни и сладкарски технологии, гр. София, <i>секторна програма „Леонардо да Винчи“</i>, дейност „Мобилност“ 3. Софийски университет „Св. Климент Охридски“, <i>секторна програма „Еразъм“</i>, дейност „Мобилност“ 4. Европейски Център за Качество, гр. София, <i>секторна програма „Леонардо да Винчи“</i>, дейност „Трансфер на иновации“ 5. Професионална гимназия по електротехника и електроника „Михайло Василиевич Ломоносов“, гр. Горна Оряховица, <i>секторна програма „Леонардо да Винчи“</i>, дейност „Партньорства“ 6. ПАМ Студио, гр. Велико Търново, <i>секторна програма „Грюндвиг“</i>, дейност „Работни ателиета“	7. Регионална библиотека „Пенчо П. Славейков“, гр. Велико Търново, <i>секторна програма „Грюндвиг“</i>, дейност „Партньорства за познание“ 8. Сдружение за общественополезна дейност „Екомисия 21 век“, гр. Ловеч, <i>секторна програма „Грюндвиг“</i>, дейност „Възрастни доброволци“ 9. СОУ „Екзарх Антим I“, гр. Казанлък, <i>секторна програма „Коменски“</i>, дейност „Многостранни училищни партньорства“ 10. Гимназия с преподаване на английски език „Гео Милев“, гр. Бургас, <i>секторна програма „Коменски“</i>, дейност „Двустранни партньорства“ 11. ВСУ „Черноризец Храбър“, гр. Варна, <i>секторна програма „Еразъм“</i>, ECTS/DS Label 12. Медицински Университет, гр. Пловдив, <i>Интензивни програми</i>

Статистическа информация за изпълнението на Програма „Учене през целия живот“ в България (2007-2013)

В рамките на Програма „Учене през целия живот“ са финансирани над 3 500 проекти за целия програмен период (2007-2013).

Над 20 000 ученици и повече от 15 000 преподаватели са участвали в дейности по секторни програми „Леонардо да Винчи“ и „Коменски“.

Мобилност с цел обучение и с цел практика по секторна програма „Еразъм“ са осъществили повече от 10 000 студенти и 5 000 университетски преподаватели. Съвместни интензивни програми са реализирали 31 български университети.

По секторна програма „Грюндвиг“ са участвали над 1800 възрастни обучаеми и обучители.

Програма „Учебни визити“ е дала възможност на повече от 320 ръководни кадри в областта на образованието да споделят опит със свои колеги, а 17 български институции са организатори на учебни визити. Общото финансиране за периода 2007-2013 година, на децентрализираните дейности по Програма „Учене през целия живот“ за България, възлиза над 100 млн. евро.

Основни теми на финансираните проекти:

- Активно гражданство (демократия и човешки права)
- Антропология
- Артистично образование
- Енергийни технологии и енергийна ефективност
- Икономика и мениджмънт
- Информационни и комуникационни технологии
- Ключови компетенции
- Културно наследство
- Методи за ученето и преподаването на чужди езици
- Основни умения за възрастни обучаеми
- Оценка и валидиране на умения
- Развитие на публични политики.
- Селско стопанство
- Семиотика
- Социална интеграция и включване
- Сравнителни образователни системи
- Строителство
- Туризъм